

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

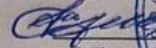
ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою ДДТУ:

від 27.06.2024 року

протокол № 7

Голова Вченої ради

 Віталій ГУЛЯЄВ

«27» червня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА»

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок»
за освітньо-професійною програмою
«Фінанси, банківська справа та страхування»

Кам'янське

2024

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО:

Дніпровським державним технічним університетом у відповідності до ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої зі змінами та доповненнями вченою радою ДДТУ (протокол № 6 від 30.05.2024 р.)

ВРАХОВАНО:

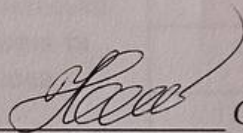
Стандарт вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН № 866 від 20.06.2019 р.

РОЗРОБНИК РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ:

к.е.н., доцент Світлана ГАНЗЮК

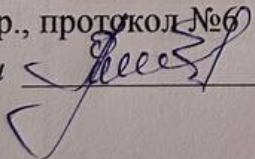
ГАРАНТ

ОПП «Фінанси, банківська справа
та страхування»

 Світлана ЮДИНА

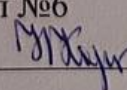
Робоча програма навчальної дисципліни ухвалена на засіданні кафедри фінансів та обліку

«05» червня 2024 р., протокол №6

Завідувач кафедри Оксана БУДЬКО

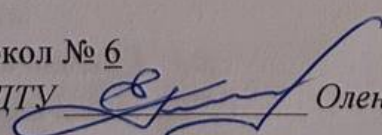
Ухвалено науково-методичною комісією факультету економіки та соціальних комунікацій

від «13» червня 2024 р., протокол №6

Голова НМК факультету ЕСК Наталія КАРАВАН

Ухвалено науково-методичною радою Дніпровського державного технічного університету

«20» червня 2024 р., протокол № 6

Заступник Голови НМР ДДТУ Олена ГЛУЩЕНКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Галузь знань: <u>07</u> «Управління та адміністрування» Спеціальність: <u>072</u> «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Назва освітньої програми: <u>«Фінанси, банківська справа та страхування»</u> Освітній ступінь: <u>магістр</u>	Вибіркова дисципліна	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 150		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		16 год.	4
Тижневих годин для денної форми навчання:		Практичні	
<i>аудиторних – 2</i>		16 год.	4
<i>самостійної роботи студента – 7,3</i>		Самостійна робота	
		118 год.	142
		Індивідуальні завдання:	
		-	-
		Вид контролю:	
		залік	залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для очної форми навчання: 1: 3,6;
- для заочної форми навчання: 1:17,7.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Метою вивчення дисципліни «Фінансова безпека» є формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань з питань забезпечення фінансової безпеки держави як складової економічної та національної безпеки, а також тих її функціональних елементів, які безпосередньо впливають на рівень розвитку економічної системи держави в умовах глобальних трансформацій.

Завданнями вивчення дисципліни «Фінансова безпека» є: теоретична і практична підготовка студентів з питань: з'ясування концептуальних засад теорії економічної безпеки; вивчення теоретичних, організаційно-правових та практичних засад фінансової безпеки; виявлення причинно-наслідкових зв'язків, джерел та механізму виникнення загроз фінансовій безпеці; відстеження та попередження існуючих та потенційних загроз фінансовій безпеці; розкриття методики та механізму розрахунку основних індикаторів, що забезпечують моніторинг поточного стану фінансової безпеки; розгляд методики оцінки фінансової безпеки держави з визначенням інтегрального показника, що формується на основі відповідних критеріїв та індикаторів; визначення напрямів мінімізації загроз фінансовій безпеці з урахуванням стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку держави.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» студенти мають засвоїти **компетентності**:

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

ЗК 1 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК4 - Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5 - Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК2 - Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання;

СК 10 - Здатність проводити дослідження факторів прояву та можливості мінімізації фінансово-інвестиційних ризиків у сфері управління фінансовою безпекою.

Програмні результати навчання:

ПР01 - Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР03 - Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР10 - Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР14 - Проводити дослідження факторів прояву та можливості мінімізації фінансово-інвестиційних ризиків у сфері управління фінансовою безпекою з використанням цифрових технологій.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Тема 1. Основи концепції і стратегії економічної безпеки [1-5, 7, 8, 13].

Економічна безпека як ключова детермінанта національної безпеки держави. Сутність економічної безпеки та проблеми її стратегічного забезпечення. Стратегічні цілі, задачі і механізми забезпечення економічної безпеки.

Економічна безпека як багаторівнева система, її базові елементи. Поняття про економічні інтереси. Загрози економічній безпеці їх класифікація. Внутрішні і зовнішні фактори забезпечення економічної безпеки держави.

Економічні стратегії та стратегічні програми забезпечення економічної безпеки в умовах глобалізації. Нові глобалізаційні стратегії економічної безпеки країн Європи після початку повномасштабного вторгнення росії на територію України.

Питання для самостійного опрацювання. Глобалізація як основа геополітичних і геоекономічних стратегій.

Практичне заняття 1

Тема 2. Концептуальні та організаційні основи фінансової безпеки [1-5, 8, 13]

Фінансова безпека: суть та місце в системі економічної безпеки. Організаційно-правові засади становлення та розвитку системи фінансової безпеки в Україні.

Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави.

Ієрархічна декомпозиція фінансової безпеки та її функціональні елементи (фінансова безпека людини, фінансова безпека бізнесу, бюджетна, боргова, інвестиційна безпека, безпека фінансового ринку, регіональна фінансова безпека, міжнародна фінансова безпека).

Питання для самостійного опрацювання. Концепція, стратегія, політика і тактика забезпечення фінансової безпеки держави.

Практичне заняття 2

Тема 3. Соціальна політика та проблеми забезпечення фінансової безпеки людини [1-5, 13]

Державна соціальна політика в забезпеченні фінансової безпеки. Поняття про державні соціальні гарантії і соціальні стандарти. Соціальні індикатори фінансової безпеки людини (розмір оплати праці, величина сукупних доходів на душу населення, їх структура та використання, розподіл населення за рівнем середньодушового сукупного доходу, споживання продуктів харчування на душу населення).

Загрози фінансовій безпеці людини (війна, бідність, різке розшарування населення за рівнем доходів та рівнем грошових витрат, безробіття, неефективна система пільг і допомог), їх соціально-економічні наслідки для суспільства. Диференціація доходів, соціальна поляризація, маргіналізація суспільства та їх вплив на фінансову безпеку держави. Стратегія соціального розвитку та фінансова безпека людини.

Питання для самостійного опрацювання. Соціальні гарантії держави у період дії воєнного стану.

Практичне заняття 3

Тема 4. Фінансова безпека підприємства [1-5, 7, 9]

Фінансова безпека підприємства: суть і передумови формування. Реалізація інтересів підприємства як основа забезпечення його економічної та фінансової безпеки. Загрози фінансовим інтересам підприємства. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства. Критерії оцінки та проблеми забезпечення фінансової безпеки підприємства.

Теоретико-методологічні основи управління фінансовою безпекою підприємства. Класифікація і декомпозиція фінансової безпеки підприємства як об'єкта управління. Система інформаційного забезпечення управління фінансовою безпекою підприємства. Система контролінгу фінансової безпеки підприємства.

Питання для самостійного опрацювання. Системи і методи аналізу фінансової безпеки. Системи і методи планування фінансової безпеки підприємства.

Практичне заняття 4

Тема 5. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення [1-5, 7, 8, 13]

Бюджетна безпека як критерій ефективності бюджетної політики. Індикатори

оцінки бюджетної безпеки держави (рівень перерозподілу ВВП через бюджет, структура доходів і видатків бюджету, рівень дефіциту бюджету, співвідношення у перерозподілі між державним і місцевими бюджетами).

Класифікація основних загроз бюджетній безпеці держави. Проблеми забезпечення бюджетної безпеки держави. Оцінка стану бюджетної безпеки після початку повномасштабної війни.

Питання для самостійного опрацювання. Прагматизм бюджетного дефіциту у контексті бюджетної безпеки держави: методи фінансування та способи подолання.

Практичне заняття 5

Тема 6. Боргова безпека держави [1-5, 8, 10]

Поняття боргової безпеки держави, критерії та система індикаторів її оцінки. Поняття про загальну платоспроможність та ліквідність. Мінімальна стандартна модель Світового банку для оцінки боргової безпеки держави. Нова методологія оцінки боргової безпеки держави.

Боргова безпека України: критерії оцінки та проблеми забезпечення. Розрахунок та аналіз впливу нетто-боргових виплат на зведений бюджет України. Урегулювання світової кризи заборгованості: дефолти суверенних боржників та забезпечення фінансової безпеки держави. Кельнська ініціатива. Пакети надзвичайних заходів і механізми «міжнародного кредитора останньої інстанції». Програми підтримки України з початку повномасштабного вторгнення росії.

Питання для самостійного опрацювання. Реструктуризація зовнішньої заборгованості у рамках Паризького клубу офіційних кредиторів та Лондонського клубу приватних кредиторів. Стабілізаційні програми МВФ.

Практичне заняття 6

Тема 7. Інвестиційна складова фінансової безпеки [1-5, 7, 8, 13]

Сутність інвестиційної безпеки. Формування системи інвестиційної безпеки держави та механізм її забезпечення. Критерії та індикатори оцінки інвестиційної безпеки держави.

Інвестиційний клімат та інвестиційний рейтинг: вплив на інвестиційну безпеку держави. Загрози інвестиційній безпеці держави та страхування інвестиційних ризиків. Поняття інвестиційного ризику та страхування інвестиційних ризиків. Післявоєнні заходи держави щодо покращення інвестиційного клімату країни.

Питання для самостійного опрацювання. Інвестиційно-інноваційна стратегія розвитку України. Інвестиційний клімат Дніпропетровського регіону на сучасному етапі.

Практичне заняття 7

Тема 8. Фінансова безпека банківської системи та банківської діяльності безпеки [1-5, 8, 11-14]

Безпека банківської системи як складова національної безпеки держави, її роль у формуванні фінансової та економічної політики держави. Особливості забезпечення безпеки банківської системи України. Політичні, економічні, соціальні фактори, що впливають на рівень фінансової безпеки банківської діяльності. Системно важливі банки 2024 р.

Індикатори та критерії забезпечення безпеки банківської діяльності. Банківська таємниця і її захист. Управління банківською діяльністю у контексті забезпечення фінансової безпеки. Оцінка заходів НБУ щодо безпеки банківської діяльності після 24 лютого 2022 р.

Питання для самостійного опрацювання. Систематизація загроз банківській системі України. Індикатори фінансової безпеки банківської системи.

Практичне заняття 8

Тема 9. Валютна безпека [1-5, 7, 10]

Валютна безпека як складова фінансової безпеки: суть, критерії та індикатори оцінки. Поняття про валютну безпеку держави, валютну безпеку суб'єктів господарювання і валютну безпеку громадян.

Стійкість і конвертованість національної валюти як невід'ємні складові фінансової безпеки держави, суб'єктів господарювання, громадян. Валютне законодавство, обґрунтована валютна стратегія, ефективна валютна політика, функціональний валютний ринок у контексті забезпечення валютної безпеки держави.

Поняття про загрози валютній безпеці держави. Систематизація та класифікація загроз валютній безпеці держави. Аналіз заходів держави щодо валютної безпеки України під час дії воєнного стану.

Питання для самостійного опрацювання. Досвід розвинених країн щодо безпекових заходів держави в системі валютного регулювання.

Практичне заняття 9

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	с.р.	с.п.		л	п	с.р.	с.п.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Тема 1. Основи концепції і стратегії економічної безпеки	16	2	1	11	2	16	-	-	16	-
Тема 2. Концептуальні та організаційні основи фінансової безпеки	16	2	2	11	1	16	1	1	13,25	0,75
Тема 3. Соціальна політика та проблеми забезпечення фінансової безпеки людини	17	2	2	12	1	17	1	1	14,25	0,75
Тема 4. Фінансова безпека підприємства	17	2	2	12	1	17	1	1	14,25	0,75
Тема 5. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення	17	2	2	12	1	17	-	-	17	-
Тема 6. Боргова безпека держави	17	2	2	12	1	17	1	1	14,25	0,75
Тема 7. Інвестиційна складова фінансової безпеки	17	1	2	12	2	17	-	-	17	-
Тема 8. Фінансова безпека банківської системи та банківської діяльності	17	2	2	12	1	17	-	-	17	-
Тема 9. Валютна безпека	16	1	1	12	2	16	-	-	16	-
Усього годин	150	16	16	106	12	150	4	4	129	3

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин	
		очна	заочна
1	Тема 1. Основи концепції і стратегії економічної безпеки	2	
2	Тема 2. Концептуальні та організаційні основи фінансової безпеки	2	1
3	Тема 3. Соціальна політика та проблеми забезпечення фінансової безпеки людини	2	1
4	Тема 4. Фінансова безпека підприємства	2	1
5	Тема 5. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення	2	
6	Тема 6. Боргова безпека держави	2	1
7	Тема 7. Інвестиційна складова фінансової безпеки	1	
8	Тема 8. Фінансова безпека банківської системи та банківської діяльності	2	
9	Тема 9. Валютна безпека	1	
Разом		16	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва видів самостійної роботи	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	Проробка лекційного матеріалу (0,25 год./1 год. лекції)	4	1
2	Підготовка до практичних занять (0,5 год./1год. занять)	8	2
3	Самостійне вивчення питань, які не викладаються на лекційних заняттях (3-4 год. на 1 год. в лекційному викладі)	106	129
4	Виконання контрольної роботи	-	10
Разом		118	142

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання для даної дисципліни не передбачено.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення дисципліни використовуються словесні методи (лекція, бесіда, розповідь, пояснення, дискусія, обговорення проблемних питань, доповідь); наочні методи (демонстрація, презентація); практичні заняття (практичні завдання); самостійна робота з літературою; самостійне виконання контрольної роботи (здобувачами заочної форми навчання), консультації.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль (поточне опитування, виконання практичних завдань); семестровий підсумковий контроль у формі іспиту в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою, у терміни, встановлені навчальним планом; захист контрольної роботи (для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня заочної форми навчання).

Контроль самостійної роботи проводиться: з лекційного матеріалу – через перевірку конспектів, проведення опитування на лекційних заняттях; з практичних занять – через перевірку виконання практичних (розрахункових) завдань.

Залік проводиться в усній формі. Розподіл залікових балів наводиться у критеріях оцінювання відповідей, які затверджуються на засіданні кафедри.

Здобувач вважається допущеним до заліку з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання всіх практичних занять, передбачених робочою програмою дисципліни.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання передбачається захист контрольної роботи. Контрольна робота включає підготовку двох програмних теоретичних питань та тестування.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне опитування та самостійна робота (100 балів)									Залік
Лекційні заняття (теоретичний матеріал) 60 балів									100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	
7	7	7	7	7	7	6	6	6	
Практичні заняття 40 балів									
Пр1	Пр2	Пр3	Пр4	Пр5	Пр6	Пр7	Пр8	Пр9	
4	4	5	5	4	4	5	5	4	

Критерії оцінювання

Проведення контролю знань здобувачів вищої освіти передбачає оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу та практичної підготовки.

Оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється через усне опитування. Розподіл балів наведено в таблиці.

Тема	Мак бал за тему	Критерії оцінювання усного опитування
1	2	3
Тема 1	7	6/7 балів (відповідно до максимального балу за тему): здобувач отримує за надання вичерпаних відповідей на 2-3 питання за темою (при необхідності – і на додаткові), надання чітких визначень категорій, вміння зіставляти та узагальнювати, демонстрацію розуміння застосування теоретичних знань на практиці. 5/6 балів: відповідаючи на питання здобувач припускається окремих помилок, але може їх виправити за допомогою викладача; знає визначення основних категорій; демонструє розуміння використання теоретичних знань на практиці. 4/5 балів: здобувач частково відповідає на питання викладача за темою; демонструє знання тільки основних положень та визначень. Відповіді непослідовні та нечіткі. 3/4 бали: у відповідях здобувач припускається помилок, проявляє нерозуміння основних положень з даної теми, не може виправити помилки за допомогою викладача. 2/3 бали: здобувач у відповідях припускається помилок, не розуміє зміст більшості категорій та положень теми. 1/2 (0) бали: здобувач у відповідях припускається суттєвих помилок, не розуміє зміст основних категорій та положень теми або здобувач практично (абсолютно) не володіє матеріалом теми, не може відповісти на питання навіть за допомогою викладача.
Тема 2	7	
Тема 3	7	
Тема 4	7	
Тема 5	7	
Тема 6	7	
Тема 7	6	
Тема 8	6	
Тема 9	6	
Разом	60	

Оцінювання рівня практичної підготовки здійснюється шляхом перевірки виконання практичних завдань. Здобувач може отримати визначену кількість балів, представлених в таблиці нижче.

Підсумкова атестація не є обов'язковою для здобувачів вищої освіти, які впродовж навчального семестру за результатами поточного оцінювання та самостійної роботи набрали суму балів від 60 до 100.

Підсумкову атестацію складають здобувачі вищої освіти, які за результатами поточного контролю набрали від 35 до 59 балів або мають бажання підвищити свій рейтинг навчання. Кількість балів, що отримані при складанні підсумкової атестації не може бути меншою кількості балів, отриманих під час поточної атестації.

Оцінювання практичних завдань

<i>Кількість балів</i>	<i>Результат виконання завдання</i>
4/5	- завдання виконано у повному обсязі та вірно; - кожний етап рішення логічний і послідовний, добре структурований; - завдання записано з повним поясненням; - висновки аргументовані та змістовні
3/4	- завдання виконано переважно в повному обсязі; - допущені несуттєві неточності; - логіка рішення загалом правильна, але є незначні недоліки; - висновки аргументовані та змістовні
2/3	- завдання виконано не в повному обсязі; - допущені несуттєві неточності; - нелогічні моменти впливають на розуміння рішення; - висновки не досить аргументовані та не досить змістовні
1/2 (0)	- завдання виконано за окремими аспектами; - наявні логічні невідповідності; або - завдання не відповідає визначеним вимогам; - наявні суттєві помилки; - відповідь відсутня.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ЄКТС</i>	<i>Оцінка за національною шкалою для заліку</i>
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни можливе у випадках участі здобувача у програмі академічної мобільності (навчання в інших ЗВО України або за кордоном) та участі у програмах здобуття неформальної освіти.

Загальний обсяг освітніх компонент (як обов'язкових, так і вибіркових) освітньої програми, що зараховуються здобувачу вищої освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може

перевищувати 25 % відповідної освітньої програми.

Скористатися такою можливістю здобувачі вищої освіти можуть в тому випадку, якщо вони мають:

- сертифікат щодо проходження дистанційного чи онлайн-курсу за тематикою дисципліни «Управління фінансово-інвестиційними ризиками»;
- сертифікат, який підтверджує його участь у семінарах, воркшопах, науково-практичних і наукових конференціях за тематикою дисципліни.

Відповідно до Положення про неформальну та/або інформальну освіту та порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ДДТУ (https://www.dstu.dp.ua/uni/downloads/poloz_neform_osvitu.pdf) перезарахування та визнання результатів навчання може стосуватися всієї навчальної дисципліни, окремих тем навчальної дисципліни або частини теми, конкретних видів навчального процесу (практичні заняття тощо).

Рекомендовані посилання на освітні ресурси:

Освітня онлайн-платформа «Prometheus». <https://prometheus.org.ua>

Освітня онлайн-платформа «Coursera». URL: <https://www.coursera.org/>

Міні-курс з ризик-менеджменту: оцінка ризику, методологія та управління.
URL: <https://finacademy.net/ua/certified-programs/kursy-finansistov/risk-management>

Лекції в рамках Міжнародного освітнього проєкту Ukraine Global Faculty, який реалізується благодійним фондом K.FUND за підтримки МОНУ. URL: <https://ugf.academy/all-lectures/>.

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Ткаченко І.П. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансова безпека» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа страхування». Кам'янське: ДДТУ. 2021 р. 260 с.

2. Ткаченко І.П. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Фінансова безпека» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа страхування». 2021 р. 65 с.

3. Ткаченко І.П. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Фінансова безпека» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми навчання зі спеціальності освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування». Кам'янське. 2021. 44 с.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України» від 29.10.2013 р. № 1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>
2. ЗУ «Про Державний бюджет України на 2024 рік». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-20#Text>
3. ЗУ «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного управління і регулювання при наданні хмарних послуг». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JI09242I>
4. Державний бюджет України. Міністерство фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/>
5. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: «Растр-7», 2020. 384 с.
6. Пасінович, І., Гутак, В. Фінансова безпека як складова економічної та корпоративної безпеки: теоретичний аспект. *Економіка та суспільство*. 2023. (58). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-24>
7. Марусяк Н. Л., Бак Н. А. Фінансова безпека підприємства та загрози її втрати в сучасному економічному середовищі. *Економіка та держава*. 2022. № 2. С. 109–113. DOI:10.32702/2306-6806.2022.2.109.
8. Васильців Т. Г., Міценко Н. Т., Мульська О. Г., Зайченко В.В. Економічний потенціал vs економічна безпека підприємства: точки конвергенції та дивергенції. *Scientific notes of Lviv University of Business and Law*, 2023. Вип. 36. С. 23-294.
9. Ганзюк С.М., Драї О.О. Загрози фінансовій безпеці України. *Електронне фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*. 2023. № 38. С. 28-33 [https://doi.org/10.31521/modecon.V38\(2023\)-04](https://doi.org/10.31521/modecon.V38(2023)-04)
10. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія/ Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р., Каркавчук В. В., [за ред. Т.Г. Васильціва]. Львів: Ліга-Прес, 2012. 388 с.

Додаткова:

11. Аксьонова Т. С. Актуальні загрози та ризики фінансовій безпеці України та роль держави у її забезпеченні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 130–138. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.17.130>
12. Барташук К.В. Міжнародний досвід забезпечення бюджетної безпеки держави. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2021. № 54 том 1. С. 233–235.
13. Rudnichenko Ye., Liubokhynets L., Havlovska N., Nazarchuk T.,

Krymchak L., Harbusiuk V. Innovative Approach for Assessing Management System Flexibility for Determining Mechanism Functioning Mode for Ensuring Economic Security of Organizations. TED. 2022. No11. P. 1569-1576.

14. Бюджетний барометр – липень 2023. Вокс Україна. URL: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2023/08/Byudzhetnii---barometr-lipen-2023.pdf>

15. Index of Economic Freedom (2023). URL: <https://www.heritage.org/>

16. Sytnyk N., Sych O. Tax Burden on the Enterprise in Ukraine. Prace naukowe Wdziału Prawa, Administracji I Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego : Zarys wybranych problemów z zakresu finansów i rachunkowości. Wrocław. 2020. № 6. P. 143–151.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

2. Офіційний бюлетень поточного законодавства України. URL: <http://www.gdo.kiev.ua>.

3. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>

4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Інформаційний портал ДДТУ. URL: https://www.dstu.dp.ua/Portal/WWW/diss.php?id_fac=7&id_spez=35